

5/2001 - HOSTOMICKÉ LISTY

3.května 2001 * Registrováno OkÚ Beroun č.32020100 * 2.-Kč

Vzpomínka na Květnové události v roce 1945 v Hostomicích

Brdské lesy v okolí Hostomic, Dobříše a Jinců, byly ke konci druhé světové války důležitou oblastí protifašistického odboje. V Brdech vysadilo ministerstvo státní bezpečnosti SSSR deset skupin. 25.3. seskočil první výsadek skupiny FAKEL, ve kterém byl velitel plk. Bogun, plk. Kozlov a 21 mužů. Týž den výsadek skupiny POZNANCI velitel kpt. Ib - padli v boji 31.3. a 1.4. Zbyl jen npor. Majskyj. 26.3. výsadek skupiny PRIBOJ - 18 mužů, 27.3. výsadek skupiny GROM - 11 mužů, 31.3. výsadek skupiny URAGÁN 2 - 12 mužů. Tato skupiny byla při seskoku těžce postižena - 4 parašutisté zahynuli. Pak následovaly další skupiny: PRAGA mjr. Sokolov, SKVAL kpt. Grigirjev, SEVER mjr. Zaporozec, URAGAN 1 kpt. Saveljev a kpt. Pavlov, SMRT FAŠISMU kpt. J.A.Olešinskij. Záhy po seskoku sovětských parašutistů se kolem nich soustředil větší počet domácích vlastenců, kteří jim aktivně pomáhali. Jeden ze skupiny GROM Jozef Kopec - slovenské národnosti, po válce zde zůstal a pracoval řadu let jako předseda MNV v Rosovicích. O přítomnosti sovětských parašutistů se brzy dozvěděli Němci a začali lesy prohledávat. Tenkrát nízké husté plochy smrkového porostu za Studeným v Trojáku a pod Kuchyňkou, poskytovaly dobrý úkryt. Dodnes jsou na místech partyzánských stanovišť udržovány tabulky o jejich činnosti. Mnohdy dlouho večer kroužilo sovětské letadlo nad lesy, než mohlo shodit zásoby, aby nepadly do rukou číhajících nacistů. V tomto nerovném boji mnozí položili své životy za svobodu naší země. Dne 24. dubna byl přivezen z lesa zastřelený ruský partyzán Roman Rudník. Jeden z památníků stojí také v tichu lesa nad Zátořem u Brdlavky, kde skončil svůj mladý život partyzán npor. Roman Rudník. Jak v revolučních květnových dnech fekl nad jeho hrobem jeho velitel, byl obklíčen němci, když viděl, že nemá možnost úniku, zastřelil se. Je pochován na hostomickém hřbitově. 4.5. už to začínalo v Praze. Někde už odmítali brát německé peníze, německé vojáky vyhazovali z tramvají a odstraňovaly se německé nápisy. 5. května od šesté hodiny ráno začal vysílat pražský rozhlas jen česky. Česká dechovka a Kmochovy pochody byly jako povel k povstání českého lidu. Během dopoledne shromáždili se bývalí českoslovenští vojáci v uniformách na četnické stanici, která byla v té době v Pivovarské ulici. Vojenským velitelem města byl zvolen poručík ing. Vladimír Vojanec. Němcům bylo přerušeno telefonní spojení. Na obecním úřadě byl zajištěn německý komisař Hájek. Potom šli členové MNV prohlédnout a zajistit jeho byt a zjistili, že už někdo před nimi v bytě a pracovním stole hledal. Kdo to byl, ten jistě neměl čisté svědomí. Nebyly žádné zbraně. Bylo nutné odzbrojit německou posádku ubytovanou v hotelu Krásá, Záložna a ve škole, kde bylo velitelství. K vyjednání do školy byla určena skupina: Lapáček Josef - znal dobře německy, Mottl Karel, por. Vojanec Vlad., por. Panuška, vrchní strážmistr Šík, strážmistr Topinka a Siblík, rtm. Jarý Václav, čet. Veselý Jaroslav a voj. Kaderábek Karel. Po ohlášení u strážných jsme byli do školy vpuštěni a na chodbu přišel velitel. Po jednání, které vedl J. Lapáček, řekl asi toto: "Nemám spojení s vyšším velením a vzdáme se jen řádné armádě. Nebudeme-li napadeni, sami nic podnikat nebudejme." Tím jednání skončilo. Střed náměstí se plnil lidmi. V odpoledních hodinách někdo přišel s tím, že v Osově jsou vojáci, říkají jim vlasovci a bojují proti Němcům, aby je požádali o pomoc. Tak se také stalo. Asi v půl čtvrté Zahradní ulici přišel tank a za ním asi 20 vojáků. Tank se postavil do palebného postavení proti škole, vojáci zahli v parku a byla chvíle napětí. Najednou zahrnula hrozná rána. Tankové dělo vypálilo výstražnou ránu do vzduchu a po chvíli vycházeli Němci s rukama nad hlavou. V domě čp. 71 u Cafourků kde byli důstojníci, padla nějaká ta facka při malém

odporu. Potom byli všichni němečtí vojáci soustředěni do školy. Přesto, že bylo nevlídné počasí, pršelo, na náměstí bylo stále hodně lidí. V předsálí hotelu Záložna byla zřízena strážnice, kde se hlásili všichni bojeschopní muži, byly rozdávány zbraně a rozdělovány hlídky. Pro lepší orientaci bylo dohodnuto s Vlasovci, že oni budou jezdit plně osvětlenými vozidly, kdežto Němci jezdili s částečně zatemněnými. Asi ve dvacet hodin přijíždělo od Běština auto s plně rozsvícenými světly. Bylo slyšet střelbu. Auto vjelo značnou rychlosťí na náměstí a zastavilo proti poště. Bylo tma, žádná pouliční světla nesvítila, jen celkem malá žárovka, nad dveřmi strážnice. Z auta byly vypáleny snad dvě dávky ze samopalu, nastala panika, než se kdo nadál, auto zmizelo v Nádražní ulici. Tam znova zaznělo několik výstrelů. Nacisté pravděpodobně z jineckých kasáren daleko nedojeli. Jejich krvavá cesta údajně skončila u Osava. Bilance byla tragická. Cestou z Hostomic do Běština byl zastřelen čtyřicetiletý Antonín Rainer z Běština, na náměstí na štěstí byl jen raněn do ruky Jindřich Štětka a jeden vlasovec do nohy. V Nádražní ulici byl zastřelen patnáctiletý Jaroslav Vitásek. Zemřeli dva bezbranní lidé v posledních hodinách války. Po této smutné události se náměstí brzy vyprázdnilo. Tuto noc asi málokdo klidně spal. Na strážnici v Záložně byli ti, co se střídali na hlídkách a hodně těch, co věděli, co je jejich povinnost.

Neděle 6. května - Během dopoledne se rádili vlasovci Němce na náměstí a odvedli neznámo kam. Střed náměstí se zase zaplnil větším počtem lidí. Také už přišli ruští partyzáni. V hloučku našich lidí rozprávěl jeden vlasovec, že bojovali v Praze a že už se vrátili. Nevěděl asi, že vedení pražského povstání znalo jejich původ a tak byla jejich pomoc odmítnuta. Vlasovci byli ukrajinskí nacionalisté, kteří bojovali s Němci proti Rudé armádě. Jejich velitelem byl generál Vlasov. V posledních dnech války hledali spásu u Američanů. Bojující Praha volala o pomoc. Byl nedostatek obvazového materiálu pro raněné a potraviny. Každý dal co mohl a bylo vypraveno nákladní auto. Nedojelo. V blízkosti Prahy byli napadeni Němci a museli se vrátit zpět. Dne 7.5. byl v Hostomicích zadržen autobus s červeným křížem. Ukázalo se, že jsou to Němci, ženy a muži, maskovaní obvazy. Doufali, že projedou na západ. Nepovedlo se a tak druhý den byli odvedeni do sběrného tábora do Jince. Německý komisař Hájek byl partyzány odveden na Dobříš a tam se ve vazbě údajně oběsil. Dne 8.5. byla ustavena revoluční garda. Blížila se Rudá armáda - vlasovci odjížděli směrem na jih. Dne 9.5. ráno vitala bojující Praha své osvoboditele, slavnou Rudou armádu. V Hostomicích jsme si museli na tento krásný okamžik počkat do 10.5., kdy projel dopoledne první sovětský tank. Aniž by zastavil, jel dál na Dobříš. Za ním přijelo osobní auto s rudoarmějci, majorem, nadporučíkem a dva vojíni. Ti měli už více času na srdečné přivítání. Pak přijížděly další kolony Rudé armády, mezi nimi sanitní jednotka, která přivezla s sebou několik desítek raněných a nemocných. Ubytování byli se škole. Z těchto raněných jich 29 zemřelo a byli 12.5. pochováni ve společném hrobě na místním hřbitově. Velitelství posádky Rudé armády bylo ubytováno v ulici kpt. Jaroše čp. 105. Hodně důstojníků bydlelo v rodinách našich občanů. Na přivítání rudoarmějců byla v sokolovně uspořádána tanecní zábava. Po dlouhém válečném strádání se vojáci těšili domů a v polovině června jich z Hostomic hodně odjelo. Při osvobození naší republiky položilo své životy 140.000 sovětských vojáků. V bojích za svobodu Československa zahynulo 360.000 Čechů a Slováků.

„Válka je strašná věc. Buď proklet, tisíckrát proklet a nejpřísněji potrestán každý, kdo nese za tuto válku odpovědnost, kdo věhal lidi do válečných jatek, aby se vzájemně zabíjeli. Fašismus a nejen ten, nýbrž všechno, co plodí válku - musí být z kořene vyrváno a zničeno!“ Napsal generál Ludvík Svoboda v knize „Z Buzuluku do Prahy“. Tato slova ani po padesáti šesti letech od skončení té strašné války neztratila na významu. Stále zůstávají varovným mementem.

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V měsíci květnu oslaví narozeniny:

Kosařová Antonie	Lštěň 17	70 let
Grubnerová Františka	čp. 191	60 let
Nováková Jitřina,	čp. 419	75 let
Šmejkal Antonín,	Radouš 36	65 let
Kadeřábková Věra,	čp. 478	65 let

**Všem jubilantům srdečně blahopřejeme
a přejeme jim vše dobré.**

Opustili nás:

Krumphanzl Bohumil, Hostomice čp. 373

Vzpomínka:

Dne 16. května uplyne 10 let od úmrtí pana Františka Šimanovského z Hostomic. Vzpomeňte s námi. Děti s rodinami.

Dne 3. května uplyne 20 let, kdy nás navždy opustil můj manžel, tatínek a dědeček, pan Jaroslav Mraček.

Stále vzpomíná manželka, syn a dcera s rodinami.

Sdružení zdravotně postižených v ČR, smiš. org. Hostomice srdečně zve své členy i příznivce na setkání ve Lštěni, které se koná 11. května 2001. Sraz ve 13.30 hodin na hřišti nohejbalu. Program: seznámení s historií Lštěně.

Český zahrádkářský svaz ZO Hostomice pořádá v sobotu 12. května 2001 od 8 do 11 hodin v areálu chovatelů burzu přebytků zahrádkářských výpěstků. Srdečně zveme všechny občany.

Městský úřad ve spolupráci s komisí BESIP pořádá školení řidičů amatérů k nové vyhlášce o pravidlech provozu na pozemních komunikacích č. 361/2000. Školení se koná ve čtvrtek dne 10. května 2001 v hasičské zbrojnici od 18,30 hodin.

V pondělí dne 7. 5. pořádá ZO KSČM pokládání kytic k pomníkům padlých. Od 18 hodin se uskuteční veřejná schůze v restauraci u Frajerů, které se zúčastní zástupce ÚV KSČM. Srdečně zveme všechny občany.

Počátkem května bude započatu s výstavbou vodovodního a kanalizačního řadu v Nádražní ulici. Z důvodu provádění prací bude Nádražní ulice uzavřena na dobu nezbytně nutnou, předpokládá se do 15.7. Objížďka bude vedena Zahradní ulicí.

Upozorňujeme občany, že dne 14. května 2001 od 13 do 16 hodin se uskuteční sběr papíru. Svázaný papír je možno složit na městském úřadě. Volně ložený papír nebude přijímán.

V sobotu dne 5. května bude proveden sběr nebezpečného odpadu. Časový rozvrh:

Hostomice - před radnicí	12,15 - 12,50 hod.
Malé náměstí	12,55 - 13,10 hod.
Domov důchodců	13,20 - 13,30 hod.
Lštěň	13,45 - 13,55 hod.
Bezdědice - na návsi	14,10 - 14,20 hod.
Radouš - na návsi	14,30 - 14,40 hod.

Dne 9. května 2001 od 13,00 hodin do 17,00 hodin bude na městském úřadě v zasedací místnosti přítomen zástupce stavební spořitelny Raiffeisen.

Školní jídelna Hostomice prodá 2 plynové bomby na 33 kg - 1 kus za 900,- Kč a plynový regulátor za 250,- Kč.

V sobotu 12.5. probíhá v Radouši okrsková soutěž hasičů od 9,00 hodin.

SK Hostomice a FC Veteráni Hostomice pořádají dne 13.5.2001 „železnou neděli“. Žádáme občany, aby v případě zájmu připravili železný šrot. Odvoz bude uskutečněn od 8,00 hod. postupně v obcích Hostomice, Lštěň, Bezdědice a Radouš.

Pan Petr Kanéra, Hostomice nabízí služby na vyvážení septiků. Tel. 0603/148378

Očkování psů se koná ve čtvrtek dne 17.5
15,00 hod. Radouš
15,30 hod. Bezdědice
15,45 hod. Lštěň
16,15 hod. Hostomice

Ze sbírky pověstí a pohádek

Začátkem dubna vyšla tiskem kniha "Ze sbírky pověstí a pohádek", kterou napsal p. František Sládek, ředitel školy v důchodu z Lochovic. Je to jeho další vlastivědná práce. Knihu vytiskla tiskárna Quenia v Karlštejně.

Obsah knihy je rozdělen do tří částí. V první části je uvedeno 10 národních pověstí, počínaje pověstí o příchodu Čechů a konče pověstí o Blanických rytířích.

Ve druhé části je 22 místních pověstí a zkazek z Berounska a 44 z Hořovicka. Mezi nimi i pověsti z Hostomic a okolí.

Třetí část obsahuje 26 různých pohádek. Ke 149 stranám textu je připojeno 40 obrázků z různých míst, vztahujících se k pověstem.

Okolnost, že se zachovalo poměrně mnoho místních pověstí z našeho kraje, je zásluhou učitelů - vlastenců a dalších občanů, kteří je sbírali a uváděli v letech 1921 - 1927 ve Vlastivědném sborníku Krajem Horymírovým a v letech 1928 - 1929 zaznamenali v obsáhlém díle "Monografie Hořovicka a Berounska". Touto částí knihy vzdává autor vzpomínu a čest jejich vlasteneckému nadšení i památce všech, kteří se před osmdesáti roky na těchto dílech spoluúčastnili.

Pohádky uvedené ve třetí části knihy vypráví autor tak, jak je sám slýchal vyprávět ve svých dětských letech nebo jak je sám vyprávěl svým dětem nebo vnoučatům, ale uvádí i pohádky, jejichž obsah si kdysi zapsal, protože se mu líbily.

Kniha "Ze sbírky pověstí a pohádek" je k dostání v Hostomicích v papírnictví paní Brůnové za 150,- Kč. V této prodejně lze zakoupit i předchozí autorovu knihu "Z kraje Horymírova", obsahující kronikářské vyprávění o historii Lochovic, Libomyšle, Neumětel, Lhotky a okolí. Tato kniha se prodává za 130,- Kč. Vzhledem k tomu, že původní vydání bylo zcela rozebráno, bylo vytiskáno vydání druhé.

O hostomické monstranci

V hostomickém kostele je gotická stříbrná monstrance, 28 a půl palce vysoká, 7 a půl libry těžká, mnoha soškami ozdobená. Pověst vypravuje, že v době náboženských válek tato monstrance zmizela. Po mnoha letech pasák zpozoroval, že před starým dubem nedaleko studánky "Brdlavky" každé zvíře padlo na přední nohy, jako by klekalo. Prohlédli dub a viděli, že je vyhnílý a v jeho dutině v hedvábných látkách zabalena je ztracená monstrance. Místo, kde dub stával, je proměněno v zahrádku a ozdobeno obrázky svatých.

Roku 1810 hrozilo monstranci nové nebezpečí, když v době válek francouzských císař František I., vydal rozkaz, aby všechny cenné nádoby kostelní byly odevzdány do pražské mincovny. Občané hostomičtí dali však svou monstranci v pražské mincovně odhadnout a vyplatili její cenu ve stříbrných penězích, totiž 147 zl. 30 kr. konv. měny, což činilo tenkrát 516 zl. 15 kr. na tzv. bankocetlích. (Při odhadu tom zaplatili jen za 5 liber, ač celá váha činí 7 a půl libry.)

(K.H. - Podle uč. Mil. Ureše z Hostomic - 1923)